

Posudek školitele disertační práce

Název práce: **Možnosti a meze výuky psaní na klávesnici na základní škole**

Autor práce: **Mgr. Iva Mádlová**

Studijní program: P 7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

Školitel: Doc. Ing. Vladimír Jehlička, CSc.

Doktorandka, paní Mgr. Iva Mádlová, působí jako učitelka na základní škole v Ostroměři. Výuce psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou se věnuje již řadu let. S touto výukou začínala ještě před nástupem do doktorského studia. Se svými žáky se pravidelně účastnila a účastní řady soutěží na národní i mezinárodní úrovni, ze kterých přiváží nejrůznější ocenění. Své dosavadní pedagogické zkušenosti uplatnila při výzkumu v rámci doktorského studia.

Paní Mgr. Iva Mádlová zaměřila své doktorské studium na problematiku výuky psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou. Svoji pozornost zaměřila nejenom na specifikování vhodné věkové kategorie žáků pro výuku psaní na klávesnici, ale také na navržení příslušné výukové metody. Výzkumnou činnost zakončila v akademickém roku 2013-14 sepsáním a předložením disertační práce. Oba oponenti ale našli v práci nedostatky, na základě kterých ji nedoporučili k obhajobě. Doktorandka uznala veškeré připomínky oponentů a zažádala o přerušování řízení k obhajobě práce, čímž prakticky odstoupila od její obhajoby.

V akademickém roku 2014-15 se věnovala odstranění nedostatků, na které upozornili oponenti. Jednalo se především o doplnění hypotéz a jejich statistické vyhodnocení. Současně zpřesnila a doplnila některé další formulace v textu tak, aby bylo zřejmé, že výuka psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou nebyla realizována na úkor výuky informatiky. Nyní tedy předkládá k obhajobě přepracovanou a doplněnou disertační práci.

Předložená práce obsahuje 155 stran textu, seznam použitých literárních zdrojů, přehled vlastní publikační činnosti a realizovaných výzkumných projektů, seznam obrázků, grafů, tabulek a příloh. Kromě vlastního textu práce obsahuje 8 příloh na dalších celkem 14 stranách.

V teoretické části své disertační práce doktorandka vysvětluje základní pojmy a popisuje současný stav výuky psaní na klávesnici v USA, Rakousku, v jednotlivých kantonech Švýcarska a v některých zemích Spolkové republiky Německo. Pro Českou republiku popisuje nejenom současný stav výuky psaní na klávesnici, ale také odpovídající kurikulární dokumenty pro základní vzdělávání. Teoretickou část své disertační práce pak zakončuje kapitolou s popisem historie a vývoje psaní na klávesnici. Speciálně se věnuje desetiprstové hmatové metodě, jejímu vývoji, přednostem a způsobu výuky.

V praktické části své disertační práce se doktorandka soustředila na výzkum aktuálního stavu výuky psaní na klávesnici. Za tím účelem realizovala rozsáhlé dotazníkové šetření, které doplnila o polostrukturované rozhovory. Na základě dosažených výsledků výzkumu a svých vlastních dlouholetých pedagogických zkušeností navrhla kurikulární dokumenty, které by mohly sloužit pro rozvoj výuky psaní na klávesnici na základních školách. Realizovatelnost a účinnost navržených metod výuky ověřila v rámci realizované praktické výuky.

Je třeba ocenit, že se doktorandka snažila ve svém šetření získat data ze všech krajů České republiky. Proto oslovila celkem 420 ředitelů základních škol, ale odpovědi získala pouze od 160 učitelů. To svědčí o velké vyčerpání učitelů a o jejich nechuti účastnit se různých anket a průzkumů. Získaná data dále statisticky zpracovala a snažila se odpovědět na jednotlivé výzkumné otázky. Za velice přínosné považuji skutečnost, že doktorandka ve své práci uvádí doslovné citace výroků učitelů z praxe, kteří se vyslovují k výuce psaní na klávesnici a uvádějí nejrůznější překážky, se kterými je třeba ve výuce počítat a překonávat je.

Praktický přínos disertační práce (vedle výše popisovaného průzkumu) je třeba vidět v návrhu implementace výuky psaní na klávesnici do rámcového vzdělávacího programu. Reálnost navržených výukových metod doktorandka se svými kolegy ověřila v rámci praktické výuky na základních školách v Ostroměři, Novém Bydžově a v Černilově. Jsem přesvědčen o tom, že pokud by výuka i na dalších základních školách probíhala podle návrhů doktorandky, bylo by to přínosem nejenom pro žáky, ale pro celou společnost.

Doktorandka během celé doby svého doktorského studia pracovala velmi aktivně a samostatně. Stala se řešitelkou projektů, které byly na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové realizovány v rámci projektů specifického výzkumu. Výsledky své výzkumné činnosti průběžně publikovala formou článků v odborných časopisech a vystoupení na domácích i zahraničních konferencích. Její publikační činnost je velmi rozsáhlá. Lze tedy jednoznačně konstatovat, že všechny části předložené práce již prošly oponentním řízením v průběhu oponentování publikovaných článků a příspěvků na konferencích.

Paní Mgr. Iva Mádlová pracovala během celého svého doktorského studia velice aktivně a zcela samostatně. Předložila kvalitní disertační práci. Věřím, že disertační práci obhájí a úspěšně tím zakončí své doktorské studium.

V Pardubicích, dne 30. června 2015

Doc. Ing. Vladimír Jehlička, CSc.
vedoucí Katedry informatiky v dopravě
Dopravní fakulta Jana Pernera
Univerzita Pardubice